

Bedömning kvalitet GyA

Bedömningen baseras på elevens förmågor att visa sig högskoleförberedd under och vid slutat av Gymnasiearbetet. Bedömaren kontrollerar om de olika delarna fungerar som en helhet.

Som lärare kan vi också i vår bedömning väga in diskussioner och reflektioner i samband med opposition och försvar av arbetet. Då kan eleven visa på alternativa sätt att skriva frågeställningar, metoder och teoretiska angreppssätt.

Eleven ska ha formulerat och avgränsat en forskningsfråga, en problemställning som knyter an till utbildningens huvudsakliga mål. Eleven ska också kunna använda och värdera metoder och källmaterial som stödjer arbetet med forskningsfrågan.

Slutligen ska också eleven kunna presentera, diskutera och värdera sina resultat och slutsatser på ett självständigt sätt och använda sig av referenser, begrepp och teorier och förankra sina resultat i tidigare forskning och i aktuell samhälls- och ämnesdebatt eller i aktuellt företagande.

I oppositionen får eleven delta i konstruktiva samtal om vetenskap och vetenskapligt arbete, som försvarare av ett eget arbete och som granskare av en annans arbete men också som åhörare.

Det är läraren/handledaren som, tillsammans med en medbedömare, sätter betyget på gymnasiearbetet. Det finns ett krav på att en medbedömare ska ha yttrat sig innan betyget sätts.

Bedömningen gäller den skriftliga rapportens kvalitet, men bedömningen väger också in andra faktorer. För de elever som når lite längre än ett godkänt arbete, är det lämpligt att skapa en bedömningsnivå som ger en både formativ och summativ bedömning av gymnasiearbetet.

Bedömning - Abstract

Abstract är en sammanfattning av arbetet på engelska. Ett abstract ska på ett koncentrerat sätt visa vad den skriftliga rapporten behandlar. Genom att läsa abstract får vi reda på undersökningens och uppsatsens syfte, frågor, valda metoder samt huvudsakliga resultat och slutsatser.

ABSTRACT

Innehåller EJ rapportens
alla delar

Innehåller rapportens
alla delar

Innehåller rapportens
alla delar och
sammanfattar väl
undersökningen

Språket är ofullständigt
och ej formellt korrekt

Språket är i huvudsak
formellt korrekt

Språket är varierat och
formellt korrekt

KOMMENTAR:

Bedömning - Inledning och bakgrund

I inledning och bakgrund ska författaren locka in läsaren i texten genom att förklara det egna intresset för ämnet, men också det samhälleliga eller företagsekonomiska och vetenskapliga intresset för behovet av att studera ämnet.

INLEDNING OCH BAKGRUND

Leder *inte* in läsaren i ämnet och anknyter *inte* till aktuell och relevant ämnesteorier eller ämnesspecifik debatt

Leder in läsaren i ämnet och anknyter på ett enkelt men relevant sätt till aktuell och relevant ämnesteorier eller ämnesspecifik debatt

Leder på ett väl genomtänkt sätt in läsaren i ämnet och anknyter på ett självständigt och genomtänkt sätt till aktuell och relevant ämnesteorier eller ämnesspecifik debatt

KOMMENTAR:

Bedömning - Syfte och frågeställningar

Är syftet klart och tydligt formulerat och även väl avgränsat och konkretiserat via relevanta och genomtänkta frågor kan det leda till att gymnasiearbetet blir av god kvalitet.

SYFTE OCH FRÅGOR

Syftet ofullständigt och vagt formulerat och anger inte tydligt vad som ska undersökas.

Syftet är avgränsat och formulerat på ett sätt som gör att undersökningen kan genomföras.

Syftet är väl avgränsat och formulerat så att det tydligt framgår vad som ska undersökas.

Ofullständigt avgränsade och otydligt formulerade frågor som saknar koppling till syftet

Frågorna avgränsade och formulerade med koppling till syftet och leder till att arbetet struktureras på ett tydligt sätt

Frågorna väl avgränsade och väl formulerade med tydlig koppling till syftet och leder till att arbetet struktureras på ett tydligt och genomtänkt sätt

KOMMENTAR:

Bedömning - Metod och källmaterial

Det är viktigt att på ett utförligt sätt presentera, förklara och värdera de metoder och det källmaterial som är använda. Författaren ska också beskriva hur denne arbetar med källor och metoder och vad de syftar till. Metoder och källor ska motiveras samt styrkor och svagheter ska lyftas fram. Vetenskaplig litteratur ska behandlas.

METODVAL OCH METODDISKUSSION

Valda metoder presenteras och diskuteras och inte alla eller på ett ofullständigt sätt.

Valda metoder presenteras, diskuteras och värderas på ett strukturerat och genomtänkt sätt.

Valda metoder presenteras, diskuteras och värderas på ett utförligt, genomtänkt och självständigt sätt.

Valda metoder värderas inte alla eller på ett ofullständigt sätt.

Valda metoder värderas med hjälp av några referenser till vetenskaplig metodlitteratur.

Valda metoder värderas med hjälp av väl valda referenser till vetenskaplig metodlitteratur.

KOMMENTAR:

KÄLLOR OCH KÄLLDISKUSSION

Använda källor presenteras inte och värderas inte med hjälp av källkritiska metoder och reflektioner.

Använda källor presenteras och värderas med hjälp av källkritiska metoder och reflektioner.

Använda källor presenteras och värderas på ett utförligt och medvetet sätt med hjälp av källkritiska metoder och reflektioner.

KOMMENTAR:

Bedömning - Centrala begrepp och koppling till teorier och modeller

Alla ämnen har sina centrala begrepp och en viktig del av gymnasiearbetet, och naturligtvis även i vetenskapliga arbeten på högre nivåer, är att beskriva dessa samt förklara innebörden i dem. Vi bör också beskriva och förklara den tolkning av de begrepp vi använder oss av för att förtydliga detta för läsaren.

CENTRALA BEGREPP

Begrepp används, presenteras och definieras inte i undersökningen.

Begrepp används, presenteras och definieras i undersökningen på ett i huvudsak korrekt sätt.

Begrepp används, presenteras och definieras på ett genomtänkt och medvetet sätt i undersökningen.

KOMMENTAR:

Bedömning - Teorier och modeller

Teorier består ofta av mer eller mindre utförliga utsagor om hur verkligheten eller den upplevda verkligheten ser ut, hänger samman och kan förklaras. Modeller kan enkelt uttryckt beskrivas som bilder av hur teorier ser ut eller hänger samman.

Beroende på vilket ämne du skriver i finns olika teorier och modeller att använda och utgå från. Undersökningar i gymnasiearbetet, tar stöd av och diskuterar resultat mot dessa teorier.

KOPPLING TILL RELEVANTA TEORIER

Teorier används, presenteras och definieras inte i undersökningen.

Teorier används, presenteras och definieras i undersökningen.

Teorier används, presenteras och definieras på ett genomtänkt och medvetet sätt i undersökningen.

KOMMENTAR:

Bedömning - Resultatredovisning

Resultatet ska presenteras på ett tydligt och strukturerat sätt. Kopplingen till syftet och frågorna ska vara klar, annars framstår resultaten som mindre relevanta. Ett tillvägagångssätt i skrivandet kan vara att låta strukturen på resultatdelen följa ordningen på de frågor som är uppställda i inledningen.

Typ av resultat som presenteras är varierande, allt från presentation av resultat huvudsakligen i textform, såsom intervjuer medan det i andra fall finns många tabeller, diagram och andra modeller. Det är viktigt att det finns en struktur och att det finns en förklaring av de resultat som presenteras.

Kraven kan variera gällande tolkning och värdering i resultatredovisningen. Resultatet ska presenteras med någon sorts förklarande och kommenterande text. Resultaten bygger troligen dels på egna undersökningar men tar med all säkerhet också stöd i andra vetenskapliga arbeten och då är det viktigt att man använder ett fungerande referenssystem.

RESULTATREDOVISNING

Resultaten presenteras på ett ofullständigt sätt och koppling mellan syfte, frågor och resultat saknas.

Resultaten presenteras på ett i huvudsak strukturerat och genomtänkt sätt och det finns en koppling mellan syfte, frågor och resultat.

Resultaten presenteras på ett genomgående strukturerat och genomtänkt sätt och det finns en tydlig koppling mellan syfte, frågor och resultat.

Resultaten kommenteras och tolkas inte samt referenser till andra källor saknas.

Resultaten kommenteras och tolkas samt referenser till andra källor används.

Resultaten kommenteras och tolkas på ett medvetet och genomtänkt sätt samt referenser till andra källor används på ett genomtänkt sätt.

KOMMENTAR:

Bedömning - Analys

Efter resultat följer analys. Analys betyder dela sönder och med detta menas i vetenskapliga sammanhang försöka se vilka delar som ett problem består av. Analysen plockar sönder konstruktionen för att se hur den hänger samman. Det är i analysdelen som det mer självständiga och tolkande eller förklarande inslaget i gymnasiearbetet sker. Här kan författaren lyfta in egna tolkningar och förklaringar på ett mer naturligt sätt. När vi bedömer analysen så bedömer vi hur väl analysen grundas i dels de egna resultaten men också hur väl den tar stöd i aktuell forskning.

Löst tyckande och personliga åsikter ska, liksom i resultatredovisningen, *ska inte finnas med här*. En del av analysen och som egentligen är den naturliga följderna är den så kallade syntesen, sammanfogningen.

Tolkning och värdering av resultaten leder fram till att mönster eller gemensamma nämnare dyker upp. Vi försöker hitta gemensamma nämnare och i det fallet fogar vi samman resultaten till större helheter, syntetiserar. Några av dessa synteser kan sedan särskilt lyftas fram i den del som följer i den skriftliga rapporten; **Slutsatser**.

ANALYS

Ingen analys görs/analysen är ofullständig och saknar koppling till egna resultat.

En analys görs och analysen är i huvudsak genomtänkt och grundad i egna resultat.

En analys görs och analysen är genomtänkt och väl grundad i egna resultat.

Saknar referenser till andra och för ämnet relevanta studier/teoretiska resonemang.

Använder referenser till andra och för ämnet relevanta studier/teoretiska resonemang som stöd i analysen.

Använder referenser till andra och för ämnet relevanta studier/teoretiska resonemang på ett genomtänkt och relevant sätt för att stödja och utveckla den egna analysen.

KOMMENTAR:

Bedömning - **Slutsatser**

Här handlar det om att knyta samman resultaten och lyfta fram de mest centrala slutsatserna som gjorts i samband med gymnasiearbetet. I början av den skriftliga rapporten finns ett syfte med tillhörande frågor. Om undersökningen och analysen gjorts på ett strukturerat och medvetet sätt kommer slutsatserna som presenteras på ett elegant sätt besvara frågorna och på så sätt komma fram till ett välgrundat resonemang och ny kunskap om det som syftet anger.

SLUTSATSER

Presenteras och diskuteras inte alls eller på ett ofullständigt sätt.

Presenteras och diskuteras på ett genomtänkt sätt och kopplar tillbaka till syftet.

Presenteras och diskuteras på ett genomtänkt och självständigt sätt och kopplar tydligt tillbaka till syftet.

KOMMENTAR:

Referenser - *Bedömning*

I vetenskapliga sammanhang är metodisk medvetenhet, strukturerad och noggrann användning av källor samt tydlighet och objektivitet viktiga ledord. På ett mer akademiskt språk pratar vi om *akribi*, vetenskaplig noggrannhet. Därför krävs det att författaren använder ett referenssystem.

För handledare och bedömare är det viktigt för att kunna bedöma källornas kvalitet och användbarhet. Oavsett om systemet är Harvard eller Oxford, gäller det att det inte blanda referenssystem samt att källorna anges på ett korrekt sätt, så att källorna blir sökbara.

REFERENSER

Använder inte något referenssystem eller använder referenser på ett bristfälligt och ofullständigt sätt.

Använder någon form av referenssystem på ett konsekvent och i huvudsak korrekt sätt.

Använder ett valt referenssystem på ett konsekvent, genomtänkt och korrekt sätt.

KOMMENTAR:

Bedömning - Opposition och försvar av gymnasiearbetet

Oppositionen är en strukturerad genomgång av en skriftlig rapport. Det klassiska i akademiska sammanhang är att en opponenter, en granskare, läser en uppsats som en respondent, en författare och försvarare, har skrivit. Opposition – Genomförande:

1. Seminarielidaren (examinatorn) inleder med en presentation av uppsatsens titel, respondentens och opponenterens namn.
2. Opponenten gör sedan en koncentrerad sammanfattning.
3. Respondenten ges möjlighet att korrigera och komplettera sin rapport.
4. Respondenten får möjlighet att göra ändringar eller tillägg.
5. Opponenten sammanfattar sin kritik. Starka och svaga sidor?

OPPOSITION OCH FÖRSVAR

Granskar och värderar ett annat arbete på ett ofullständigt sätt.

Granskar och värderar ett annat arbete på ett konstruktivt sätt.

Granskar och värderar ett annat arbete på ett konstruktivt och självständigt sätt.

Lyfter inte fram förslag på förändringar och förbättringar.

Lyfter fram några förslag på förändringar och förbättringar på ett nyanserat och genomtänkt sätt.

Lyfter fram flera välgrundade förslag på förändringar och förbättringar på ett nyanserat och genomtänkt sätt.

Bidrar inte till konstruktiva samtal i samband med genomgångar av och diskussioner om både andras arbeten men också det egna arbetet.

Medverkar till konstruktiva samtal i samband med genomgångar av och diskussioner om både andras arbeten men också det egna arbetet.

Driver och utvecklar konstruktiva samtal i samband med genomgångar av och diskussioner om både andras arbeten men också det egna arbetet.

KOMMENTAR:
